

Eerste Kamer der Staten-Generaal

Minister voor Klimaat en Energie
De heer R.A.A. Jetten
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Kazernestraat 52
2514 CV Den Haag
postbus 20017
2500 EA Den Haag

telefoon 070 312 92 00
fax 070 312 93 90

e-mail postbus@eerstekamer.nl
internet www.eerstekamer.nl

datum 16 juni 2022

betreft Gefluoreerde broeikasgassen

ons kenmerk 171504U

Geachte heer Jetten,

De leden van de vaste commissies voor Economische Zaken en Klimaat / Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit en Infrastructuur, Waterstaat en Omgeving hebben met belangstelling kennisgenomen van het voorstel van de Europese Commissie voor een verordening over gefluoreerde broeikasgassen,¹ alsmede het bijbehorende BNC-fiche.² De leden van de fracties **GroenLinks**, **PvdA** en **PvdD** hebben naar aanleiding hiervan gezamenlijk enkele vragen en opmerkingen.

Vragen en opmerkingen van de leden van de fracties van GroenLinks, PvdA en PvdD

De Europese Commissie heeft afgezien van de beleids optie die tot de meeste emissiereductie leidt (optie 3: maximale haalbaarheid en verbeteringen van de uitvoering)³ vanwege hoge additionele kosten. Bent u het met de leden van de fracties van GroenLinks, de PvdA en de PvdD eens dat het uitbannen van gefluoreerde broeikasgassen een effectieve en eenvoudige maatregel is om de totale broeikasgassen in de Europese Unie met 2.5 procent te verminderen? Deelt u tevens de mening van deze leden dat een verdergaande reductie dan strikt afgesproken in de Europese klimaatdoelen en het Montreal akkoord - indien haalbaar - wenselijk is en past bij het voorzorgprincipe van de overheid, gezien de hoge *Global Warming Potential* van hydrofluorocarbons (HFC) en de 7 procent stijging van de HFC-consumptie in 2020 ten opzichte van 2019?

Het European Environmental Bureau adviseert een versnelde uitfasering van hydrofluorocarbons (HFCs) en een verbod op HFCs met een uitzonderlijk hoog *Global Warming Potential*. De leden van de fracties van GroenLinks, PvdA en PvdD vragen of u bekend bent met dit rapport?⁴ En zo ja, wat uw reactie is op de argumentatie van het European Environmental Bureau dat deze stappen technisch haalbaar en kosteneffectief zijn, beter aansluiten bij de Europese klimaatdoelen en recente

---

¹ COM(2022)150.

² Kamerstukken I, 2021/22, 36122, A.

³ COM(2022)150.

⁴ <https://www.eea.europa.eu/publications/fluorinated-greenhouse-gases-2021>

datum 16 juni 2022

ons kenmerk 171504U

blad 2

IPCC-aanbevelingen ⁵, de illegale handel ondermijnen en bovendien de EU het voordeel van een leiderschapspositie bij de onderhandelingen over het Montreal Protocol geven? Deze leden vragen voorts wat de voordelen op de lange termijn zijn van beleidsoptie 3 vergeleken met beleidsoptie 2 in het kader van de brede welvaart en de internationale concurrentiepositie van Europa? Bent u bereid om de inzet van Nederland in de verdere besprekingen te baseren op beleidsoptie 3, eventueel in combinatie met bovenstaande alternatieve opties met maatregelen om de additionele kosten op korte termijn te verzachten? Bijvoorbeeld door het creëren van een uitzonderingspositie volgens Artikel 16(4) voor toepassingen met uitzonderlijk hoge 'marginal abatement costs' of het ondersteunen van sub sectoren met uitzonderlijk hoge innovatiekosten?

Het kabinet zegt in het BNC-fiche toe bij de verdere bespreking van het voorstel te kijken of er flexibiliteit ingebracht kan worden om gedurende de looptijd van de verordening nieuwe verboden in te voeren of nieuwe stoffen toe te voegen. Biedt het huidige voorstel tevens ruimte voor generieke en/of concrete wijzigingen om voortschrijdende innovatie en nieuwe alternatieven te incorporeren, bijvoorbeeld door de uitfasering te versnellen of de prijs per ton CO₂ te verhogen? Kunt u verduidelijken hoe u waarborgt dat toekomstige wijzigingen in het heden geen remmend effect hebben op investeringen in innovatie vanwege een gebrek aan duidelijke standaarden? De leden van de fracties van GroenLink, PvdA en PvdD verzoeken u om de Kamer te informeren over hoe u zich inspant om obstakels voor de adoptie van 'natural refrigerants' in Europese en nationale standaarden te verwijderen en in overeenstemming te brengen met IEC 60335-2-89, IEC 60335-2-40 en de EN378 series, zoals het European Environmental Bureau adviseert? Op welke (andere) manieren stimuleert u onderzoek naar en ontwikkeling van alternatieven voor gefluoreerde broeikasgassen, in het bijzonder voor toepassingen in warmtepompinstallaties? Wat gaat u in het bijzonder doen om de beschikbaarheid, productiecapaciteit en het gebruik van 'natural refrigerants' in warmtepompinstallaties te stimuleren, en op welke termijn? Deze leden ontvangen hierover graag een toelichting. Kunt u toezeggen de Kamer tijdig te informeren over de voortgang en de resultaten van de Nederlandse inzet bij de verdere besprekingen?

De fractieleden van GroenLinks, de PvdA en de PvdD hebben daarnaast enkele vragen over de strategische positie van Europa. Wat zijn de voornaamste herkomstlanden van de grondstoffen voor hydrofluorocarbons (HFCs) en wat is de analyse van de Autoriteit Consument en Markt over de risico's van deze concentratie? Kunt u een beeld geven van de respectievelijke marktaandelen van de grootste producenten en handelaren van HFCs? Wat zijn de risico's van marktconcentratie voor essentiële en/of voor de groene transitie belangrijke toepassingen van gefluoreerde broeikasgassen, zoals voedselkoelsystemen en warmtepompen? De leden van GroenLinks, de PvdA en de PvdD lezen daarnaast dat handelaren en producenten ten minste drie jaar ervaring moeten hebben voordat ze een aanvraag voor quota's kunnen plaatsen (Artikel 18(2)). Waarom is gekozen voor deze termijn? Ondermijnt deze regulering niet de toetreding van concurrenten en daarmee het gelijke speelveld en innovatievermogen van de markt? Welke stappen onderneemt u om de transparantie bij het alloceren van quota's aan nieuwe en bestaande spelers te maximaliseren om zo (publiek) toezicht en handhaving te verbeteren?

---

⁵ Climate Change 2022: Mitigation of Climate Change. IPCC

datum 16 juni 2022

ons kenmerk 171504U

blad 3

De leden van de fracties van GroenLinks, PvdA en PvdD maken zich zorgen over de smokkel en illegale handel van HFCs, die volgens het European Environmental Bureau mede in stand wordt gehouden door de intransparante markt. Welke stappen onderneemt u in de preventie van en toezicht en handhaving op illegale handel? Deze leden ontvangen op dit punt graag een toelichting.

Tot slot, 20 tot 40 procent van de HFCs in koel- en warmte installaties kan weglekken. Welke stappen onderneemt de Europese Commissie in het faciliteren van onderzoek naar en preventie van het verlies van HFCs in koel- en warmte installaties? Heeft u zicht op de (illegale) handelsstromen in Nederland, in het bijzonder in de Rotterdamse haven, en welke instrumenten voor toezicht en handhaving hierbij worden gehanteerd? Wat is de appreciatie van het kabinet over de hoogte van de minimumboetes?

De leden van de vaste commissies voor Economische Zaken en Klimaat / Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit en Infrastructuur, Waterstaat en Omgeving zien uw reactie met belangstelling tegemoet en ontvangen deze graag uiterlijk 8 juli 2022.

Hoogachtend,

L.P. van der Linden

Voorzitter van de vaste commissie voor Economische Zaken en Klimaat / Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

H.J. Meijer

Voorzitter van de vaste commissie voor Infrastructuur, Waterstaat en Omgeving